

**MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA,
PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA**

PRIJEDLOG

UREDBA

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O EMISIJSKIM
KVOTAMA STAKLENIČKIH PLINOVA
I NAČINU TRGOVANJA EMISIJSKIM JEDINICAMA**

Zagreb, rujan 2010.

Na temelju članka 47.h stavka 1. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 178/04, 60/08) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2010. godine donijela

**UREDBU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE
O EMISIJSKIM KVOTAMA STAKLENIČKIH PLINOVA I NAČINU TRGOVANJA
EMISIJSKIM JEDINICAMA**

Članak 1.

U Uredbi o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama („Narodne novine“, broj 142/08), u članku 3. u točki 1. druga rečenica se briše.

Točka 2. mijenja se i glasi:

„2. *emisija*: ispuštanje stakleničkih plinova u atmosferu iz postrojenja ili iz zrakoplova pri obavljanju djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe koji su određeni za tu djelatnost.“.

U točki 11. iza riječi: „postrojenja“ dodaju se riječi: „ili zrakoplova“.

U točki 12. iza riječi: „postrojenja“ dodaju se riječi: „ili zrakoplova“.

Iza točke 12. dodaju se točke 13., 14., i 15. koje glase:

„13. *operator zrakoplova*: osoba koja obavlja zrakoplovnu djelatnost iz Priloga I. ove Uredbe koristeći zrakoplov ili vlasnik zrakoplova ako identitet te osobe nije poznat ili ga vlasnik nije naveo,

14. *operator komercijalnog zračnog prijevoza*: operater zrakoplova koji uz naknadu pruža usluge redovnog ili izvanrednog zračnog prijevoza putnika, tereta ili pošte,

15. *država članica za upravljanje*: država članica Europske unije odgovorna za obavljanje poslova upravljanja sustavom trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice s obzirom na operatore zrakoplova,

16. *tonski kilometri*: umnožak udaljenosti koju pređe zrakoplov između polazne i dolazne zračne luke i korisnog tereta sukladno Prilogu VI. ove Uredbe.“.

Članak 2.

U članku 7. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Plan praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja prilaže se uz dozvolu.“.

Članak 3.

Iza članka 11. dodaje se Glava III.A i članak 11.a, 11.b, 11.c, 11.d i 11.e koji glase:

,III.A ZRAKOPLOVNA DJELATNOST

Članak 11.a

(1) Zrakoplovna djelatnost koja obuhvaća letove unutar Države, odlazne letove iz zračne luke na teritoriju Države prema državama koje nisu članice Europske unije, te dolazne letove u

zračnu luku na teritoriju Države iz država koje nisu članice Europske unije, koju obavlja operater zrakoplova navedena je u Prilogu I. ove Uredbe.

(2) Ministarstvo utvrđuje listu operatera zrakoplova za letove iz stavka 1. ovoga članka na temelju podataka Agencije za civilno zrakoplovstvo i Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o.

(3) Lista iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva.

Članak 11.b

(1) Operater zrakoplova iz članka 11.a ove Uredbe obvezan je pratiti i izvješćivati o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova i o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova kojima obavlja zrakoplovnu djelatnost iz Priloga I. ove Uredbe.

(2) Praćenje i izvješćivanje iz stavka 1. ovoga članka provodi se na temelju plana praćenja i izvješćivanja o podacima o tonskim kilometrima i plana praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova.

(3) Praćenje i izvješćivanje o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova provodi se za kalendarsku godinu 2012.

(4) Praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova provodi se svake kalendarske godine, a prvo praćenje i izvješćivanje provodi se u kalendarskoj godini 2012.

Članak 11.c

(1) Operater zrakoplova podnosi Ministarstvu plan praćenja i izvješćivanja iz članka 11.b stavka 2. ove Uredbe na odobrenje najkasnije do 31. kolovoza 2011.

(2) Ministarstvo dostavlja plan praćenja i izvješćivanja iz članka 11.b stavka 2. ove Uredbe Agenciji za zaštitu okoliša na mišljenje.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka se izdaje na temelju pribavljenog mišljenja Agencije za zaštitu okoliša da je plan praćenja i izvješćivanja iz članka 11.b stavka 2. ove Uredbe izrađen u skladu s obvezujućim uputama o praćenju i izvješćivanju iz članka 26. stavka 5. ove Uredbe.

Članak 11.d

(1) Operater zrakoplova izrađuje izvješće o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova u skladu s uputama iz Priloga VI. ove Uredbe i obvezujućim uputama o praćenju i izvješćivanju iz članka 26. stavka 5. ove Uredbe.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora se verificirati u skladu s kriterijima iz Priloga VII. ove Uredbe i obvezujućim uputama o verifikaciji iz članka 26. stavka 5. ove Uredbe.

(3) Verificirano izvješće iz stavka 1. ovoga članka operater zrakoplova dostavlja Agenciji za zaštitu okoliša do 15. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

(4) Agencija za zaštitu okoliša, nakon provjere cjelevitosti, dostavlja izvješće iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

Članak 11.e

(1) Operater zrakoplova izrađuje izvješće o podacima o tonskim kilometrima za 2012. godinu u skladu s uputama iz Priloga VI. ove Uredbe i obvezujućim uputama o praćenju i izvješćivanju iz članka 26. stavka 5. ove Uredbe.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora se verificirati u skladu s kriterijima iz Priloga VII. ove Uredbe i obvezujućim uputama o verifikaciji iz članka 26. stavka 5. ove Uredbe.

(3) Verificirano izvješće iz stavka 1. ovoga članka operater zrakoplova dostavlja Ministarstvu do 31. ožujka 2013. godine.

(4) Na postupak izrade i verifikacije izvješća iz stavka 1. ovoga članka i članka 11.d ove Uredbe na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 26. i 27. ove Uredbe.“.

Članak 4.

U članku 12. stavku 3. riječi: „14 dana nakon ishođenja dozvole“ zamjenjuju se riječima: „do 30. studenog 2012.“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) O otvaranju korisničkog računa administrator Registra obaveštava korisnika računa.“.

Članak 5.

Članak 17. briše se.

Članak 6.

U članku 26. stavku 4. riječi: „stavka 3.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 2.“

Članak 7.

U članku 28. stavku 2. riječi: „31. ožujka“ zamjenjuju se riječima: „30. travnja“.

Članak 8.

Iza članka 28. dodaje se članak 28.a koji glasi:

„Članak 28.a

(1) Operater postrojenja obvezan je o podacima o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja prikupljenim za 2005., 2006., 2007., 2008. i 2009. godinu izraditi izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja za navedene godine.

(2) Verificirana izvješća iz stavka 1. ovoga članka operater postrojenja je obvezan dostaviti Agenciji za zaštitu okoliša do 30. lipnja 2011.

(3) Agencija za zaštitu okoliša, nakon provjere cijelovitosti, dostavlja izvješća iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvu do 31. listopada 2011. godine.

(4) Na izradu i verifikaciju izvješća iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 26. i 27. ove Uredbe.“.

Članak 9.

U cijelom tekstu Uredbe o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama („Narodne novine“, broj 142/08) riječi: „provjera“ i „provjeravatelj“ u određenom rodu, broju i padežu zamjenjuju se riječima: „verifikacija“ i „verifikator“ u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

Članak 10.

Prilog I., VI., i VII. iz članka 33. Uredbe o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama zamjenjuju se novim prilogom I., VI., i VII. koji su tiskani uz ovu Uredbu i njezin su sastavni dio.

Članak 11.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

Predsjednica

Jadranka Kosor, dipl. iur., v. r.

PRILOG I.
DJELATNOSTI USLIJED KOJIH DOLAZI DO EMISIJA
STAKLENIČKIH PLINOVA

Vrijednosti koje slijede odnose se na proizvodne kapacitete ili na količinu proizvoda. Ako jedan operater obavlja više djelatnosti unutar iste rubrike, u istom postrojenju ili na istoj lokaciji, kapaciteti takvih djelatnosti se zbrajaju.

Djelatnosti	Staklenički plin
Djelatnosti u sektoru energetike Postrojenja za izgaranje toplinske snage na ulazu veće od 20 MW (osim postrojenja za spaljivanje opasnog ili komunalnog otpada) Rafinerije nafte Koksare	Ugljikov dioksid Ugljikov dioksid Ugljikov dioksid
Proizvodnja ili obrada željeza i čelika Postrojenja za obradu ili sinteriranje željezne rudače (uključujući sumpornu rudaču) Postrojenja za proizvodnju sirovog željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje), uključujući neprekinuto lijevanje, kapaciteta većeg od 2,5 tona na sat	Ugljikov dioksid Ugljikov dioksid
Proizvodnja minerala Postrojenja za proizvodnju cementnog klinkera u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta većeg od 500 tona na dan ili za proizvodnju vapna u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta većeg od 50 tona na dan ili u drugim vrstama peći proizvodnog kapaciteta većeg od 50 tona na dan	Ugljikov dioksid
Postrojenja za proizvodnju stakla, uključujući ona namijenjena proizvodnji staklene vune, talioničkog kapaciteta većeg od 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Postrojenja za izradu keramičkih proizvoda pečenjem, osobito krovnog crijepe, cigle, vatrostalne cigle, pločica, grnčarije ili porculana, proizvodnog kapaciteta većeg od 75 tona na dan i/ili kapaciteta peći većeg od 4 m ³ i gustoće materijala u peći veće od 300 kg/m ³	Ugljikov dioksid
Ostale aktivnosti Industrijska postrojenja za proizvodnju: a) papirne kaše od drva ili drugih vlknastih materijala b) papira i kartona, proizvodnog kapaciteta većeg od 20 tona na dan	Ugljikov dioksid Ugljikov dioksid
Zrakoplovstvo Letovi sa slijetanjem u i polijetanjem iz zračnih luka koje se nalaze na teritoriju Države. Ova djelatnost ne uključuje: (a) letove koji se obavljaju isključivo radi prijevoza, po službenom zadatku, vladajućeg monarha i članova njegove uže obitelji, predsjednika države, predsjednika i članova vlade, države koja nije država članica Europske unije, ako je to potkrijepljeno odgovarajućim	Ugljikov dioksid

indikatorom statusa u planu leta;

(b) vojne letove koji se obavljaju vojnim zrakoplovima, te carinske i policijske letove;

(c) letove vezane uz potragu i spašavanje, letove u svrhu gašenja požara, humanitarne letove i letove za potrebe hitne medicinske službe, koje odobri odgovarajuće nadležno tijelo;

(d) letove koji se obavljaju isključivo prema vizualnim pravilima letenja kako je utvrđeno u Prilogu 2. Čikaške konvencije;

(e) letove koji završavaju u zračnoj luci iz koje je predmetni zrakoplov poletio i tijekom kojih nije bilo slijetanja;

(f) vježbovni letovi koji se provode isključivo zbog stjecanja dozvole ili ovlaštenja, ako se radi o letačkoj posadi te ako je to popraćeno odgovarajućom napomenom u planu leta, pod uvjetom da ti letovi ne služe za prijevoz putnika i/ili tereta, niti za prazni ili tehnički let zrakoplova;

(g) letove koji se obavljaju isključivo u svrhu znanstvenog istraživanja ili u svrhu provjere, testiranja ili certificiranja zrakoplova, opreme zrakoplova ili zemaljske opreme;

(h) letove koji se obavljaju zrakoplovima čija je najveća certificirana uzletna masa ispod 5 700 kg;

(i) letove koji se obavljaju u okviru obveza javnih službi, propisanih u skladu s Uredbom (EEZ-a) br. 2408/92 na linijama u najudaljenijim regijama, kako je navedeno u članku 299. stavku 2. Ugovora, ili na linijama gdje ponuđeni kapaciteti ne premašuju 30 000 sjedala na godinu; i

(j) letove koji bi, kad ne bi bilo ove točke, spadali u ovu aktivnost, ako ih obavi operater u komercijalnom zračnom prijevozu:

- koji ostvari manje od 243 leta po razdoblju tijekom tri uzastopna četveromjesečna razdoblja;
- ili
- čije ukupne godišnje emisije iz svih letova iznose manje od 10 000 tona.

Letovi koji se obavljaju isključivo radi prijevoza, po službenom zadatku, vladajućeg monarha i članova njegove uže obitelji, predsjednika države, predsjednika i članova vlada neke države članice, po ovoj se točki ne smiju isključiti.“

Definicije postrojenja za izgaranje

Petrokemijski krekeri	“Emisije uslijed izgaranja iz kemijskih postrojenja s postupcima koji imaju za cilj, bilo pojedinačno ili u kombinaciji, industrijsku proizvodnju propilena i etilena. U okviru toga, “industrijska proizvodnja” znači rezultat proizvodnje od najmanje 50 kilotona godišnje.”
-----------------------	--

Integrirane željezare	<p>"Proizvodnja i obrada željeza i čelika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postrojenje za obradu ili sinteriranje željezne rudače (uključujući sumpornu rudaču); - postrojenja za proizvodnju sirovog željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje), uključujući neprekinuto lijevanje, kapaciteta iznad 2.5 tone na sat. <p>Dodatna izgaranja u integriranim željezarama, uključujući valjaonice, pregrijače pare, peći za žarenje i kiselinsko dekapiranje".</p> <p>"Integrirane željezare su mesta koja obuhvaćaju nekoliko zasebno prepoznatljivih postupaka koji se odvijaju kao radnje u nizu na istoj lokaciji, radi prerade željezne rudače i drugih sirovina u metalne poluproizvode, kao što su ploče, trake ili gredice (lijevane kovine), i raznovrsne gotove proizvode, uključujući obloge, odsječne dijelove, rešetke, šipke, toplo i hladno valjani listovi i opruge, zajedno s različitim vrstama presvučenih ravnih proizvoda".</p>
Kamena vuna	<p>"Postrojenja za proizvodnju izolacijskog materijala od mineralne vune, korištenjem kamena, stakla ili šljake, uključujući sva izgaranja goriva na lokaciji koja se odnose na proizvodnju proizvoda od mineralne vune (s kapacitetom taljenja iznad 20 tona dnevno)."</p>
Izgaranje s vidljivim plamenom („flaring“)	<p>"Izgaranje materijala dobivenog istraživanjem, procjenom, proizvodnjom, skladištenjem i obradom nafte i plina iz mora (uključujući uvezenu naftu i plin skladištene u spremnicima udaljenim od kopna), u druge svrhe osim proizvodnje energije, kada se takve djelatnosti obavljaju na naftnim i plinskim postrojenjima udaljenima od kopna ili na terminalima za prihvat nafte i plina na kopnu, za koje je utvrđeno da su postrojenja s izgaranjem nazivne ulazne toplinske snage veće od 20 MW".</p>
Crni ugljik	<p>"Aktivnosti postrojenja za proizvodnju crnog ugljika koje uključuju karbonizaciju organskih tvari kao što su ulja, katran, kreker i postojani talog s uređajem za loženje nazivne ulazne snage veće od 20 MW."</p>
Visoke peći	<p>"U svrhu druge faze Europske sheme trgovanja emisijskim jedinicama, postrojenja za izgaranje uključuju emisije CO₂ nastale izgaranjem u pećima koje su pobliže određene kao toplinski izvor za sljedeće aktivnosti:</p> <p>Sve peći već pokrivene sektorima određenima Prilogom I. kao što su (ovaj popis nije iscrpan):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolone za frakcijsku destilaciju u rafinerijama nafte - proizvodnja stakla, uključujući ona namijenjena za proizvodnju staklene vune, u postrojenjima talioničkog kapaciteta iznad 20 tona na dan - obrada željezne rudače i proizvodnja sirovoga željeza i čelika (primarno ili sekundarno taljenje), uključujući neprekidno lijevanje, kapaciteta iznad 2,5 tone na sat, kao i tople valjaonice, pregrijače pare, peći za žarenje i kiselinsko dekapiranje na integriranim lokacijama. <p>Te sljedeća dodatna ložišta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - industrijska proizvodnja (> 50 kt godišnje) propilena i etilena - proizvodnja izolacijskog materijala od mineralne vune, korištenjem kamena, stakla i šljake - proizvodnja crnog ugljika koja uključuje karbonizaciju organskih tvari kao što su ulja, katran, kreker i postojani talog."

PRILOG VI.
UPUTE ZA PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE

DIO A – Praćenje i izvješćivanje o emisijama iz postrojenja

Praćenje emisija ugljičnog dioksida

Emisije se prate na temelju izračuna ili na temelju mjerena.

Izračun

Izračun emisija izvodi se korištenjem formule:

$$\text{Podaci o djelatnosti} \times \text{faktor emisije} \times \text{faktor oksidacije}$$

Podaci o djelatnosti (korišteno gorivo, količina proizvoda i dr.) prikupljaju se i dobivaju na temelju podataka o nabavi sirovina i goriva te isporuke gotovih proizvoda postrojenja ili na temelju mjerena.

Koriste se općeprihvaćeni faktori emisija. Faktori emisija specifični za pojedinu djelatnost prihvativi su za sva goriva. Standardni faktori emisije prihvativi su za sva goriva osim za nekomercijalna goriva (otpadna goriva poput guma i plinova koji nastaju u industrijskom procesu). Standardni faktori emisije ovisni ležištu ugljena te faktori za prirodni plin, koji su specifični za Europsku uniju ili za pojedinu državu, trebaju biti dodatno razrađeni. Za rafinerijske proizvode prihvativi su standardno utvrđene vrijednosti koje je razvilo Međuvladino tijelo za klimatske promjene (IPCC). Faktor emisije za biomasu jednak je nuli.

Ako faktor emisije ne uzima u obzir činjenicu da dio ugljika nije oksidiran, koristi se dodatni faktor oksidacije. Faktor oksidacije se ne mora primjenjivati u slučaju kad su faktori emisije specifični za pojedinu djelatnost već izračunati i uzimaju u obzir oksidaciju.

Koriste se standardni faktori oksidacije iz Direktive 96/61/EZ, osim u slučaju da operater može pokazati da su korišteni faktori specifični za pojedinu djelatnost točniji.

Za svaku djelatnost, postrojenje i za svako gorivo obavlja se odvojeni izračun.

Mjerenje

Za mjerenje emisija koriste se standardizirane ili prihvaćene metode, a rezultati mjerenja moraju biti potkrijepljeni dodatnim izračunom emisije.

Praćenje emisija drugih stakleničkih plinova

Koriste se standardizirane ili prihvaćene metode koje razvija Europska komisija u suradnji sa svim relevantnim zainteresiranim stranama.

Izvješćivanje o emisijama

Izvješće o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja iz članka 26. ove Uredbe sadrži sljedeće:

A. Podatke kojima se identificira postrojenje, uključujući:

- naziv postrojenja,
  - adresu postrojenja, s poštanskim brojem i državom,
  - vrstu i broj djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe koje se izvode u postrojenju,
  - adresu, brojeve telefona i telefaksa, adresu elektroničke pošte osobe za kontakt, i
  - ime vlasnika postrojenja te društva, ako postoji.
- B. Za svaku djelatnost iz Priloga I. ove Uredbe koja se obavlja na lokaciji za koju se vrši izračun emisije:
- podatke o djelatnosti,
  - faktore emisije,
  - faktore oksidacije,
  - ukupne emisije, i
  - stupanj nesigurnosti.
- C. Za svaku djelatnost iz Priloga I. ove Uredbe koja se obavlja na mjestu za koje se obavlja mjerjenje emisija:
- ukupne emisije,
  - informacije o pouzdanosti metoda mjerjenja, i
  - stupanj nesigurnosti.
- D. Za emisije iz procesa izgaranja, u izvješću se navodi i faktor oksidacije, osim ako je oksidacija već uzeta u obzir pri utvrđivanju faktora emisije specifičnog za tu djelatnost.

Operater će uskladiti podatke iz ovog izvješća s podacima koje dostavlja u izvješću za potrebe Registra onečišćavanja okoliša.

DIO B – Praćenje i izvješćivanje o emisijama iz zrakoplovstva

Praćenje emisija ugljičnog dioksida

Emisije se prate na temelju izračuna. Emisije se računaju pomoću formule:

Potrošnja goriva x faktor emisije

Potrošnja goriva obuhvaća gorivo koje potroši pomoćni generator. Kad god je moguće koristi se stvarna potrošnja goriva po svakom letu, koja se računa prema sljedećoj formuli:

Količina goriva sadržana u spremnicima zrakoplova po završetku punjenja gorivom za određeni let – količina goriva sadržana u spremnicima zrakoplova po završetku punjenja gorivom za sljedeći let + punjenje gorivom za taj sljedeći let

Ako podaci o stvarnoj potrošnji goriva nisu raspoloživi, podaci o potrošnji goriva procjenjuju se na temelju najboljih raspoloživih podataka uz primjenu standardizirane metode po razinama. Primjenjuju se standardni faktori emisije IPCC-a uzeti iz Smjernica IPCC-a za izradu popisa stakleničkih plinova iz 2006. ili kasnije dopune tih smjernica, osim u slučajevima kada su točniji faktori emisije specifični za pojedinu djelatnost koje su utvrdili nezavisni akreditirani laboratorijski uz primjenu prihvaćenih analitičkih metoda. Faktor emisije za biomasu je nula.

Za svaki let i za svako gorivo obavlja se odvojeni izračun.

Izvješćivanje o emisijama

Izvješće o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova iz članka 11.d ove Uredbe sadrži sljedeće:

A. Podatke za identifikaciju operatera zrakoplova, koji uključuju:

- ime operatera zrakoplova,
- njegovu državu članicu za upravljanje,
- njegovu adresu, uključujući poštanski broj i zemlju i, ako nije ista, njegovu kontakt adresu u državi članici za upravljanje,
- brojeve registracija i tipove zrakoplova koje je operater zrakoplova koristio za obavljanje zrakoplovnih djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe u razdoblju na koje se izvješće odnosi,
- naziv tijela koje je izdalo i brojčanu oznaku svjedodžbe zračnog prijevoznika (Air Operator Certificate) i operativne licencije (Operating Licence) na temelju kojih je operater zrakoplova obavljao zrakoplovne djelatnosti iz Prilogu I. ove Uredbe,
- adresu, broj telefona, faksa i adresu elektronske pošte kontakt osobe, i
- ime vlasnika zrakoplova.

B. Za svaku vrstu goriva za koju se izračunavaju emisije:

- potrošnju goriva,
- faktor emisije,
- ukupna količina skupnih emisija od svih letova unutar Države, odlaznih letova iz zračne luke na teritoriju Države prema državama koje nisu članice Europske unije, te dolaznih letova u zračnu luku na teritoriju Države iz država koje nisu članice Europske unije koje je operater zrakoplova u obavljanju zrakoplovnih djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe, ostvario u razdoblju na koje se izvješće odnosi,
- faktor nesigurnosti.

Praćenje i izvješćivanje o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplovnih djelatnosti

Praćenje podataka o tonskim kilometrima

Količina zrakoplovnih djelatnosti računa se u tonskim kilometrima pomoću sljedeće formule:

$$\text{Tonski kilometri} = \text{udaljenost} \times \text{korisni teret}$$

gdje:

„udaljenost“ znači udaljenost velikog kruga između polazne zračne luke i dolazne zračne luke plus dodatni fiksni faktor od 95 km; i

„korisni teret“ znači ukupnu masu tereta, pošte ili putnika koji se prevoze.

Kod izračuna korisnog tereta:

- broj putnika je broj osoba u zrakoplovu, bez članova posade,
- operater zrakoplova može odabrati hoće li za putnike i prijavljenu prtljagu primijeniti stvarnu ili standardnu masu koja je navedena u dokumentaciji o masi i ravnoteži za relevantne letove ili pridruženu vrijednost od 100 kg za svakoga putnika i njegovu prijavljenu prtljagu.

Izvješćivanje o podacima o tonskim kilometrima

Izvješće o podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplova iz članka 11.e ove Uredbe sadrži sljedeće:

- A. Podatke za identifikaciju operatera zrakoplova, koji obuhvaćaju:
- ime operatera zrakoplova,
  - njegovu državu članicu za upravljanje,
  - njegovu adresu, uključujući poštanski broj, zemlju i, ako nije ista, njegovu kontakt adresu u državi članici za upravljanje,
  - brojeve registracija i tipove zrakoplova koje je operater zrakoplova koristio za obavljanje zrakoplovnih djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe tijekom godine na koje se izvješće odnosi
  - naziv tijela koje je izdalo i brojčanu oznaku svjedodžbe zračnog prijevoznika (Air Operator Certificate) i operativne licencije (Operating Licence) na temelju kojih je operater zrakoplova obavljao zrakoplovne djelatnosti iz Prilogu I. ove Uredbe,
  - adresu, broj telefona, faksa i adresu elektronske pošte kontakt osobe i
  - ime vlasnika zrakoplova.
- B. Podatke o tonskim kilometrima:
- broj letova po paru zračnih luka,
  - broj putničkih kilometara po paru zračnih luka,
  - odabranu metodu za izračun mase putnika i prijavljene prtljage,
  - ukupan broj tonskih kilometara za sve letove unutar Države, odlazne letove iz zračne luke na teritoriju Države prema državama koje nisu članice Europske unije, te dolazne letove u zračnu luku na teritoriju Države iz država koje nisu članice Europske unije koje je operater zrakoplova u obavljanju zrakoplovnih djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe, ostvario u razdoblju na koje se izvješće odnosi.

PRILOG VII. KRITERIJI ZA PROVJERU

DIO A – Verifikacija emisija iz stacionarnih postrojenja

Opća načela

1. Emisije iz svake djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe moraju se verificirati.
2. Postupak verifikacije uključuje razmatranje izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja iz članka 26. ove Uredbe i razmatranje praćenja emisije tijekom prethodne godine. Postupak verifikacije odnosi se na pouzdanost, vjerodostojnost i točnost sustava za praćenje te podataka i informacija u izvješću koje se odnose na emisije, a osobito na:
  - a) podatke iz izvješća o pojedinoj djelatnosti te mjerena i izračune povezane s djelatnošću;
  - b) izbor i primjenu faktora emisije;
  - c) izračune korištene za utvrđivanje ukupne emisije;
  - d) ako je korišteno mjerjenje, prikladnost izabranih metoda mjerjenja te njihovu primjenu.
3. Emisije prijavljene u izvješću o emisijama iz članka 26. ove Uredbe mogu biti verificirane samo ako utvrđivanje emisija omogućuju pouzdani i vjerodostojni podaci i informacije uz visoki stupanj sigurnosti. Visoki stupanj sigurnosti zahtijeva od operatera da dokaže:
  - a) da u prijavljenim podacima nema nedosljednosti;
  - b) da je prikupljanje podataka obavljeno u skladu s primjenjivim znanstvenim standardima;
  - c) da su relevantni podaci o postrojenju potpuni i dosljedni.

- Verifikator mora imati pristup svim mjestima i informacijama povezanim s predmetom verifikacije.
- Verifikator uzima u obzir je li postrojenja registrirano sukladno sustavu Europske unije za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (EMAS).

Metodologija

Strateška analiza

- Verifikacija se temelji na strateškoj analizi svih djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju. To podrazumijeva da verifikator ima pregled nad svim djelatnostima i njihovom važnosti za emisije.

Analiza procesa

- Verifikacija dostavljenih informacija, gdje je to prikladno, obavlja se na lokaciji postrojenja. Verifikator utvrđuje pouzdanost dostavljenih podataka i informacija provjerama na lokaciji postrojenja.

Analiza rizika

- Verifikator mora sve izvore emisija u postrojenju podvrgnuti procjeni u smislu pouzdanosti podataka vezanim uz svaki pojedini izvor koji pridonosi ukupnim emisijama iz postrojenja.
- Na temelju ove analize, verifikator izričito utvrđuje one izvore kod kojih postoji veliki rizik od pogreške i druge vidove postupka praćenja i izvješćivanja koji bi mogli pridonijeti pogreškama pri utvrđivanju ukupnih emisija. Ovo se osobito odnosi na izbor faktora emisije i izračune koji su potrebni za utvrđivanje razine emisija iz pojedinačnih izvora. Posebna se pozornost posvećuje izvorima s velikim rizikom pojave pogreške i spomenutim vidovima postupka praćenja emisija.
- Verifikator uzima u obzir sve učinkovite metode upravljanja rizikom koje primjenjuje operater u cilju smanjivanja stupnja nesigurnosti.

Izvješće

- Verifikator je dužan pripremiti izvješće o postupku verifikacije u kojemu se navodi da li je izvješće o emisijama iz članka 26. ove Uredbe zadovoljavajuće. U ovome se izvješću navode sva pitanja koja su bitna za obavljeni posao. Izjava da je izvješće o emisijama iz članka 26. stavka 1. ove Uredbe zadovoljavajuće može se dati ako, prema mišljenju verifikatora, ukupne emisije nisu materijalno netočne.

Minimalni zahtjevi osposobljenosti verifikatora

- Verifikator mora biti neovisan od operatera postrojenja za koje obavlja verifikaciju izvješća o emisijama iz članka 26. ove Uredbe. Pri tome verifikator je dužan obavljati svoje djelatnosti ispravno, objektivno i profesionalno te razumjeti:
  - odredbe ove Uredbe te relevantne standarde i smjernice koje su usvojile Republika Hrvatska/Država i Europska komisija;
  - zakonodavne, regulatorne i upravne zahtjeve koji se odnose na djelatnosti koje verificiraju;
  - način nastanka svih informacija povezanih sa svakim izvorom emisija u postrojenju, a osobito onih koje su povezane s prikupljanjem podataka, mjeranjem, izračunom emisija i izvješćivanjem o emisijama.

DIO B – Verifikacija emisija iz zrakoplovnih djelatnosti

13. Na verifikaciju izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz zrakoplova iz članka 11.d ove Uredbe primjenjuju se opća načela i metodologija utvrđeni u ovom Prilogu.

U tom smislu:

- (a) u stavku 3., uputa na operatera tumači se kao uputa na operatera zrakoplova, a u točki (c) toga stavka, uputa na postrojenje tumači se kao uputa na zrakoplov korišten za obavljanje djelatnosti na koje se izvješće o emisijama iz članka 11.d ove Uredbe odnosi;
- (b) u stavku 5. uputa na postrojenje tumači se kao uputa na operatera zrakoplova;
- (c) u stavku 6. uputa na djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju tumače se kao uputa na zrakoplovne djelatnosti na koje se izvješće o emisijama iz članka 11.d ove Uredbe odnosi, a koje obavlja operater zrakoplova;
- (d) u stavku 7. uputa na lokaciju postrojenja tumači se kao uputa na lokacije koje operater zrakoplova koristi za obavljanje zrakoplovnih djelatnosti na koje se izvješće o emisijama iz članka 11.d ove Uredbe odnosi;
- (e) u stvcima 8. i 9. upute na izvore emisija u postrojenju tumače se kao upute na zrakoplov za koji je odgovoran operater zrakoplova; i
- (f) u stvcima 10. i 12. upute na operatera tumače se kao uputa na operatera zrakoplova.

Dodatne odredbe za verifikaciju prijava emisija iz zrakoplovstva

14. Verifikator posebno provjerava sljedeće:

- (a) da su svi letovi koji spadaju u zrakoplovne djelatnosti iz Priloga I. uzeti u obzir. Pri tome si verifikator pomaže podacima o vremenskom rasporedu i drugim podacima o prometu operatera zrakoplova, uključujući podatke koje je taj operater zatražio od Eurokontrola.
- (b) da se u cjelini podudaraju podaci o ukupnoj potrošnji goriva i podaci o gorivu koje je kupljeno ili drugačije nabavljeno za zrakoplov kojim se obavlja predmetna zrakoplovna aktivnost.

Dodatne odredbe za verifikaciju podataka o tonskim kilometrima

15. Opća načela i metodologija za verifikaciju izvješća o emisijama iz članka 11.d i 26. ove Uredbe, kako je utvrđeno u ovom Prilogu, prema potrebi se na odgovarajući način primjenjuju na verifikaciju podataka o tonskim kilometrima iz zrakoplova.

16. Verifikator posebno provjerava jesu li u izyješću iz članka 11.e ove Uredbe uzeti u obzir samo stvarno obavljeni letovi koji spadaju u zrakoplovne djelatnosti iz Priloga I. ove Uredbe za koje je odgovoran operater zrakoplova. Pri obavljanju te zadaće verifikator se služi podacima o prometu operatera zrakoplova, uključujući podatke koje je od Eurokontrola zatražio taj operater. Osim toga, verifikator provjerava jesu li količine korisnog tereta koje je prijavio operater zrakoplova u skladu sa zapisima o korisnom teretu koje taj operater vodi iz sigurnosnih razloga.

OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama sadržan je u članku 47. h stavku 1. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 178/04, 60/08). Zakonom su propisani osnovni elementi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

Razlog za donošenje Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe je potreba usklađivanja s novom Direktivom 2008/101/EZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ radi uključivanja zrakoplovne djelatnosti u sustav trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice kojom se proširuju djelatnosti obuhvaćene sustavom trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice na zrakoplovnu djelatnost, a u cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova iz tog sektora te izvršenja obveza preuzetih Kyotskim protokolom. Republika Hrvatska je stranka Kyotskog protokola od 28. kolovoza 2007. godine, s utvrđenom obvezom smanjenja emisija stakleničkih plinova za 5% u razdoblju 2008.-2012. godine, u odnosu na baznu, 1990. godinu. U tijeku su međunarodni pregovori o obvezama smanjenja emisija stakleničkih plinova u razdoblju 2013.-2020. godine.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe se uređuje:

- obveza operaterima zrakoplova da izrade planove praćenja tonskih kilometara i emisija,
- način praćenja i izvješćivanja o tonskim kilometrima i emisijama,
- obveza verificiranja podataka iz izvješća te
- način utvrđivanja operatera zrakoplova na koje se ove obveze odnose.

Obveze se odnose na sve dolazne i odlazne letove iz zračnih luka u Republici Hrvatskoj, uključujući i letove unutar države. Uredbom nisu obuhvaćeni odlazni i dolazni letovi prema državama članicama EU jer do pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji sukladno ugovoru o pristupanju, obveze operatera zrakoplova administriraju države članice EU koje su određene Uredbom Komisije (EU) 82/2010 od 28. siječnja 2010. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Uredba Komisije (EU) 748/2009 o popisu zrakoplovnih operatera koji provode zrakoplovne djelatnosti iz Priloga I. Direktive 2003/87/EZ na ili od 1. siječnja 2006. koja određuje državu članicu za upravljanje za svakog operatera zrakoplova. Tako je Njemačka nadležna za administriranje hrvatskog operatera zrakoplova Croatia Airlines, Francuska za Dubrovnik Airlines, Italija za Trade Air, a Velika Britanija za Spectator Solis. Za letove u države članice EU, hrvatski operateri zrakoplova su 2009. godine dostavili nadležnim tijelima u državama koje ih administriraju plan praćenja potrošnje goriva, tonskih kilometara i emisija, koji im je odobren u prosincu 2009. godine. Sukladno tom planu od 1. siječnja 2010. prate potrošnju goriva, tonske kilometre i emisije, o čemu moraju podnijeti verificirano izvješće do 31. ožujka 2011., a temeljem kojeg će zatražiti, od nadležnih institucija u državama koje ih administriraju, besplatne kvote u iznosu od 82% emisija. Slijedom tehničkih konzultacija s Europskom komisijom postignut je dogovor kojim će Republika Hrvatska preuzeti administriranje nad operaterima zrakoplova za odlazne i dolazne letove iz EU od 1. siječnja 2014. godine.

Operateri zrakoplova su za letove unutar Hrvatske u 2012. godini dužni pratiti tonske kilometre i emisije na temelju odobrenog plana praćenja i izvješćivanja. Plan se podnosi na odobrenje do 31. kolovoza 2011. Po obavljenom praćenju operateri zrakoplova dužni su

izraditi verificirano izvješće o podacima o tonskim kilometrima te emisijama i podnijeti Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, odnosno Agenciji za zaštitu okoliša.

U Prilogu I. Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe se navode kategorije letova koje podlježu obvezama. Od obveza su izuzeti letovi koji tijekom svakoga od tri uzastopna četveromjesečna razdoblja obave manje od 243 leta, koji završavaju u zračnoj luci iz koje je zrakoplov poletio, letovi namijenjene za spašavanje, gašenje požara, humanitarni i letovi za potrebe hitne službe itd. Prilozi VI. i VII. dopunjeni su uputama za praćenje, izvješćivanje i verificiranje podataka o tonskim kilometrima i emisijama.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe prenosi se u hrvatsko zakonodavstvo dio odredbi iz Direktive 2008/101/EZ. Za potpunu usklađenost potrebne su izmjene i dopune Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 178/04, 60/08), što se planira za 2011. godinu.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe propisuje se i da plan praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja koji operater postrojenja dostavlja u postupku ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, po njegovom odobrenju bude priložen uz dozvolu. Dopuna se uvodi zbog pojednostavljenja usklađivanja dozvole s promjenama na postrojenju o čemu je operater postrojenja dužan izvjestiti Ministarstvo te plan praćenja uskladiti s izmjenama.

Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe promijenjen je rok za otvaranje korisničkih računa u Registru emisija stakleničkih plinova jer će se računi moći otvoriti tek po uključenju Republike Hrvatske u sustav trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice. Odredbe o izdavanju hrvatskih emisijskih jedinica postrojenjima i njihovu pretvaranju u EUA brisane su jer će trgovanje emisijskim jedinicama (EUA) također započeti po uključenju Republike Hrvatske u sustav trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice.

Za operatere postrojenja uvodi se obveza izrade i dostave verificiranog izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja za 2005., 2006., 2007., 2008., i 2009. godinu. Obveza osiguranja verificiranih podataka iz postrojenja za navedene godine proizlazi iz pregovora o pristupanju Europskoj uniji. Postrojenja (80 tvrtki za koje je utvrđena obveza ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova) prate emisije od 1. siječnja 2010. o čemu su dužni izraditi izvješće i verificiranog ga dostaviti Agenciji zaštite okoliša. Operateri postrojenja posjeduju podatke o proizvodnji i potrošnji goriva potrebne za pripremu izvješća o emisijama za period 2005.-2009.

EU je 2009. godine usvojila Direktivu 2009/29/EZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ kako bi se unaprijedio i proširio sustav trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice. Direktivu se planira prenijeti u hrvatsko zakonodavstvo tijekom 2011. godine. Direktivom je propisana obveza osiguranja verificiranih emisija za 2005., 2006., 2007., 2008., i 2009. godinu koje će poslužiti kao osnova za određivanje besplatne dodjele emisijskih jedinica dijelu industrijskih postrojenja, kao osnova za određivanje kvote koja će se postrojenjima za proizvodnju struje i dijelu industrije ponuditi na aukciji te aukcijskih prava za državu.

Prijedlogom Uredbe provodi se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa sljedećom pravnom stečevinom EU iz područja klimatskih promjena :

- Direktiva 2008/101/EZ kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ radi uključivanja zrakoplovne djelatnosti u sustav trgovanja emisijskim jedinicama Zajednice
- Odluka Komisije 2009/339/EZ o izmjenama i dopunama Odluke 2007/589/EZ o uključivanju smjernica za praćenje i izvješćivanje o emisijama i podacima o tonskim kilometrima iz zrakoplovnih djelatnosti
- Uredba Komisije (EU) 82/2010 od 28. siječnja 2010 kojom se izmjenjuje i dopunjuje Uredba (EU) 748/2009 o popisu zrakoplovnih operatera koji provode zrakoplovne djelatnosti iz Priloga I. Direktive 2003/87/EZ na ili od 1. siječnja 2006 koja određuje državu članicu za administriranje za svakog operatera zrakoplova.

Prijedlog Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama doprinos je usklađivanju hrvatskog zakonodavstva iz područja zaštite okoliša s pravnom stečevinom Europske unije, kao i ispunjenju preuzetih obveza iz međunarodnih ugovora čija je stranka Republika Hrvatska.